

pk 1333 10 YLISTARO

x = 6983 58

y = 572 06

z = n. 25

Isokyrö, Leväluhta
muistio uhrilähteen tarkastuksesta

Etelä-Pohjanmaan Maakuntaliiton kirjeen (29.6.1981) johdosta kävin 20.7.1981 tarkastamassa Leväluhdan uhrilähdettä ja lähialueita. Mukana olivat maakuntaliiton toiminnanjohtaja Teuvo Lagerstedt, maisteri Ilpo Lagerstedt, valokuvaaja Kalevi J. Mielty Isostakyröstä sekä isäntä Martti Arkkola, joka omistaa ympäröivät maat.

Isäntä Martti Arkkolan mukaan 1970-luvun alussa suoritettussa salaojituksessa noudatettiin museoviraston (Ari Siiriäisen välityksellä) antamia ohjeita. Lähteen viereinen avo-oja oli jätetty entiselleen ja muutamia valtion omistaman maa-alueen kaakkoispuolella välittömästi sijaitsevia salaojasuuntia jätettiin toteuttamatta. Ne sekä valtion omistama maa-alue, jossa varsinainen lähteen silmä on, avo-oja ja ympäröivien peltojen viljelyskäyttö tarkastusajankohtana on merkitty oheiselle salaojakartan kopiolle (1:2 000).

Isäntä Arkkolan mukaan salaojitus ei ole kuivattanut lähdettä eikä avo-ojaa, joka on kuulemma auki talvisinkin. Edelleen hän kertoi, että kyntötöissä tulee jatkuvasti silloin tällöin esille luita lähteen ympäristöstä. Mahdollisista esineistä hän ei tiennyt mitään.

On ilmeistä, että löytöjä on edelleen laajemmalla alueella kuin itse lähteensilmässä ja valtion omistamalla maalla. Löytöalue olisi rajattava kaivauksella, sillä salaojituksen vaikutus tuntuu kyllä ympäröivillä pelloilla, ja siten siellä oleva löytöaineisto on tuhoutumisvaaran alainen.

Lähteen luoteispuolella oleva pelto on laitumena, pohjoispuolelta peltoilta on juuri äsken korjattu heinä, koillisessa sekä itä- ja eteläpuolella on kauraa, joka puidaan syyskuussa. Viljelystöiden puolesta koe-kaivauksen voi siis suorittaa vielä tänä syksynä.

Kaikenkaikkiaan tilanne ei liene katastrofaalinen. Lähteessä ja avo-ojassa oli vettä; runsassateisesta kesästä johtuu, että vettä oli muutenkin tavallista enemmän kaikkialla. Tilannetta lähteen ympärillä on

kuitenkin syytä seurata tarkasti. Mielestäni koekaivaus on välttämätön;
sen avulla selvitetään paitsi löytöalueen laajuus myös mahdollisten
laajempien tutkimusten tarve ja kiireellisyys.

Vaasassa 20.7.1981

Mirja Miettinen

MM/pp

54849

ISOKYRÖ, LEVÄLUHTA

Lähde keskellä, suoaan
niessä, idästä

54850

Idästä lähteensikua idästä.
Kusinmäitel löydöt tulivat
aikanaan mutakurpasta suoaan
niestä.

54851

Lähteen ympärillä on
runsaasti kosteikkokasvillisuus

1981 Leijä Heikkinen

54852

ISOKYRÖ, LEVÄLUHTA

Isokyrön kotiteuran yleisötyö
on (1960-luvulla?) pystytetty
lilkeen näkeen muistopylvään
kaakosta

54853

Viereisen Komin launnetaan
et. reunaa lähessä, joi
lilkeen kuvattuna

54854

lilkeen poljoispuolesta
peltoa, kuvattu et. etäällä